

הצעה לסקירה

תקינות פוליטית היא תנועה חברתית הדורשת מאנשים להימנע מאמירת מילים פוגעניות, ובמקומן היא מציעה להשתמש במילים מעודנות או ניטרליות, שאין להן משמעות שלילית (טריגר, 2007; מרגלית, 2020). מטרתה של התקינות הפוליטית היא למנוע תחושת עלבון, אפליה או הרגשת נחיתות שנובעות מגילנות, מיננות, גזענות או הומופוביה (מרגלית, 2020).

אף על פי שהכוונות של תנועת התקינות הפוליטית הן טובות, יש המתנגדים לה מסיבות שונות. ראשית, מעולם לא אוששה ההנחה שאם מתבטאים במילים חלופיות, משתנות גם המחשבות השליליות. הנפוץ הוא – היא מחייבת את הדוברים להיות צבועים, מאחר שהיא כופה עליהם לומר דברים שהם אינם מאמינים בהם. זאת ועוד, התקינות הפוליטית מונעת מאנשים להתבטא בחופשיות, ועל כן היא מהווה פגיעה בחופש הביטוי (טריגר, 2007; מרגלית, 2020). בקרב הדוברים בארץ יש גם הקובלים כי כללי התקינות הפוליטית נוגדים את הישירות והדוגריות המאפיינים מאוד את הדיבור הישראלי (טריגר, 2007).

נוסף על כך כאשר אנשים חוששים לומר את אשר בליבם, תחושות ועמדות שליליות עלולות לבוא לידי ביטוי בדרכים אחרות והרסניות יותר. מכאן עולה אפוא שהתקינות הפוליטית לא רק מתעלמת מן הבעיות החברתיות עצמן – כמו הגזענות – ולא מציעה להן פתרונות, היא אף עלולה להקצין אותן (מרגלית, 2020).

ביבליוגרפיה:

- טריגר, צ' ורוזנבלום, ע' (2007). פוליטיקלי קורקט. בתוך: מטלון ר' (עורכת), **ללא מילים – התרבות הישראלית בראי השפה** (עמ' 330–332) דביר.
- מרגלית, ל' (2020). אנשי הפוליטיקלי קורקט הם הגזענים ביותר. **TheMarker**.

נקודות	ארגון המידע- הבניה מחדש 11 נקודות
3.3	<p>טקסט עצמאי ומודעות לנמען</p> <p>התרשמות כללית בנוגע לתוצר 1.1</p> <p>פתיחה המכניסה לנושא (ייתכן הסבר על תקינות פוליטית בפתיחה) 1.1</p> <p>התמקדות בנושא ולא במאמרים או בכותבים 1.1</p>
4.4	<p>עיבוד המידע</p> <p>נדרש מיזוג מיטבי בשני רעיונות המשותפים לשני המאמרים:</p> <p>בהסבר מהי תקניות 1.6</p> <p>ולפחות באחד משני נימוקי המתנגדים 1.65</p> <p>העתקה מושכלת ו/או פרפרזה ולא "העתק-הדבק" 1.1</p>
3.3	<p>לכידות וקישוריות</p> <p>לכידות: זרימה טובה לרבות המעבר בין הרכיבים השונים: מעבר בין הסבר לנימוקים ובין נימוק לנימוק (סדר הרכיבים מחייב הסבר ואחריו נימוק המתנגדים),</p> <p>על שימוש יתר באזכור מקורות המידע או הכותבים הפוגע בקריאה ובלכידות יופחתו נקודות. 2.2</p> <p>קישוריות: שימוש בקשרים ובמאזכרים מתאימים- 1.1</p>
11	סה"כ לסעיף א –

נקודות	תוכן המידע תמציתי, דיוק ועודפות 9 נקודות
	תוכן הסקירה במטלה זו נדרשים שני חלקים: א. מהי תקינות פוליטית ב. נימוקי המתנגדים לתקינות הפוליטית
2.7	<p>א. מהי תקינות פוליטית 2.7 חלק זה יכלול את הנקודות האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • טריגר: תקינות פוליטית היא גישה / תנועה חברתית. (טריגר פסקה א) 0.9 • מרגלית: החלפת מילים פוגעניות או לא נעימות במילים ניטרליות או מעודנות, שאין להן משמעות שלילית. (מרגלית פסקה ב) • טריגר: הדורשת מאנשים להימנע מאמירת ביטויים פוגעניים. (טריגר פסקה א) 0.9 • טריגר: מטרתה לתקן עוולות היסטוריות. (טריגר פסקה א) 0.9 • מרגלית: מטרתה של התקינות הפוליטית היא למנוע תחושת עלבון או הרגשת נחיתות בקרב אנשים המשתייכים לקבוצות מסוימות בחברה. התבטאות בדרך זו משקפת התנגדות לאפליה, כמו גילנות, מיננות, גזענות, הומופוביה. (מרגלית פסקה ב)
1.8x3 5.4	<p>ב. נימוקי המתנגדים לתקינות הפוליטית 5.4 בחלק זה יש להציג לפחות שלושה נימוקים: 1.8x3 יש להציג לפחות נימוק אחד המשותף למרגלית ולטריגר (צביעות או פגיעה בחופש הביטוי): הערה: נימוק מיטבי שמזכה במלוא הנקודות חייב לכלול הרחבה</p> <ul style="list-style-type: none"> • נימוק משותף: צביעות <p>מרגלית התקינות הפוליטית נהפכה למעין "משטרה" של דעות שכל עיסוקה הוא להשליט כללים, המונעים מאיתנו להתבטא בחופשיות. (פסקה ג) מחנכים אותנו להשתמש ב"לשון נקייה" כדי להסתיר את דעותינו האמיתיות. (פסקה ג) משטור המחשבות לא הופך אותנו לטובים יותר. (פסקה ח) בעידן התקינות הפוליטית מכתבים לנו מה נכון לחשוב ומה אנחנו אמורים להרגיש. ולכן אנחנו עלולים לנהוג בצביעות. נוצר פער בין מה שאנו חושבים ובין האופן שבו אנו מתנהגים. (פסקה ז). טריגר המתנגדים טוענים שהתקינות הפוליטית היא בעצם צביעות כפויה. היא כופה על אנשים לומר דברים שהם אינם מאמינים בהם. (פסקה ד)</p> <ul style="list-style-type: none"> • נימוק משותף: פגיעה בחופש ביטוי <p>מרגלית התקינות הפוליטית נהפכה למעין "משטרה" של דעות שכל עיסוקה הוא להשליט כללים, המונעים מאיתנו להתבטא בחופשיות ' מחנכים אותנו להשתמש ב"לשון נקייה" כדי להסתיר את דעותינו האמיתיות. (פסקה ג) טריגר הטוען של המתנגדים הוא שהתקינות הפוליטית פוגעת בחופש הביטוי. (פסקה ג) הטיעון של המתנגדים הוא שהתקינות הפוליטית נוגדת את אחת התכונות ה"צבריות" המוערכות ביותר על ישראלים, הישירות – הדוגריות, החוצפה הישראלית המפורסמת. (פסקה ה) משתיקה את הדוברים. פוגעת בחופש הביטוי שלהם. (פסקה ו)</p> <ul style="list-style-type: none"> • התקינות הפוליטית אינה פותרת בעיות או משנה מחשבות. <p>מרגלית התקינות הפוליטית מעולם לא שיפרה את הסבלנות ואת ההקשבה ואף זנחה ניסיונות אחרים לקיים חברה מתוקנת. (פסקה ג) / התקינות אינה פותרת בעיות אלא מתעלמת מהן. (פסקה ג) / אנחנו מניחים כי אם נתבטא במילים חלופיות, ישתנו גם המחשבות השליליות שלנו – הנחה זאת מעולם לא אוששה. (פסקה ב)</p> <ul style="list-style-type: none"> • התקינות הפוליטית מקצינה רגשות שליליים וגזענות. <p>מרגלית תקינות פוליטית עלולה להקצין גזענות. / אנשים למדו לבטא גזענות שעומדת בכללי התקינות הפוליטית. / הם מקפידים מאוד להשתמש בביטויים שנחשבים תקינים פוליטית, אך מתחת לפני השטח הגזענות עדיין קיימת. היא אפילו נהיית מסוכנת בהרבה (ההסבר: כאשר אנשים חוששים לומר את אשר בליבם, תחושות ועמדות שליליות עלולות לבוא לידי ביטוי בדרכים אחרות, הרסניות יותר). (פסקה ד)</p> <ul style="list-style-type: none"> • התקינות הפוליטית פוגעת בשפה. <p>טריגר המתנגדים טוענים שהתקינות הפוליטית מסרבלת את השפה. / התקינות הפוליטית מביאה לתוצאות מגוחכות בשפה. (פסקה ד)</p>
0.9	<p>רלוונטיות : כל המידע הכתוב רלוונטי לדרישות המטלה.</p> <ul style="list-style-type: none"> • יופחתו אחוזים על מידע עודף שאינו רלוונטי, כגון תיאור הניסוי. • הימנעות מחזרות מיותרות • נדרשת שמירה על פרופורציות.
9	סך הכול לסעיף ב

נקודות	אזכור המקורות ודרכי המסירה- 3 נקודות
0.6 0.6 0.9 0.9	<p>המידע בסקירה מיוחס לכותבים המתאימים בהלימה לתוכן הרלוונטי (נבחנים שייחסו רעיונות מאחדים לכותב אחד בלבד – ייקנסו ב־0.3) - 0.6</p> <p>ואזכור מקורות המידע בגוף הסקירה הוא על פי נורמות כתיבה אקדמיות - 0.6</p> <p>כתיבת מקורות המידע בסוף הסקירה היא על פי נורמות כתיבה אקדמיות: סדר א"ב ועקביות ברישום פרטי הביבליוגרפיה. - 0.9</p> <p>שימוש בדרכי מסירה מקובלות. (אם נעשה שימוש בפועלי הבעה או אמירה יש לשים לב לדיוק מבחינת המשמעות). - 0.9</p>
	לשון, מבע ותקינות- 2 נקודות
2	<p>סעיף זה ייבדק לפי ארבע רמות:</p> <p>רמה גבוהה- 2</p> <p>רמה בינונית-גבוהה- 1.6</p> <p>רמה נמוכה- 1.2</p> <p>רמה נמוכה מאוד- 0.8</p> <p>הערה: נבחנים שהעתיקו במדויק מן המאמר ללא עיבוד כלל יקבלו – 40% (לא ניתן להערכה).</p> <ul style="list-style-type: none"> • ניסוח: הניסוח בהיר, עניני והולם את אופי הכתיבה. • תקינות תחבירית: <ul style="list-style-type: none"> ○ המשפטים שלמים, בנויים כהלכה ואינם ארוכים מדי. ○ הכותבים הקפידו על התאמים (במין, במספר ובידוע). ○ הכותבים השתמשו בה"א הזיקה באופן תקין. • פיסוק: שימוש נכון והולם בסימני פיסוק. • מורפולוגיה וכתוב: לדוגמה, שימוש תקין בצורות הנטייה, באותיות אית"ן ועוד.